

Klub přátel Žižkova zachycuje po pět dekad život na starém Žižkově

10.07.2019

Padesátileté výročí své existence oslavil letos v březnu Klub přátel Žižkova, jehož posláním je zachytit vzpomínky pamětníků na starý Žižkov. Rozhovoru se zúčastnili kmenoví členové Jan Schütz, Petr Kallista, Bronislava Svejková. Na závěr společného povídání dorazil také Miroslav Čvančara, zapsaný v naší Knize cti.

Po dlouhé době se budete stěhovat ze současných prostor u Komenského náměstí blíž k Vinohradům. Jak budou vypadat nové prostory Klubu přátel Žižkova?

Kallista: Nemohli jsme spoléhat na to, že nám jednou přijde papír k vystěhování do dvou měsíců, proto jsme začali shánět nový nebytový prostor. Vypadá to, že se přestěhujeme na adresu do Ondříčkovy ulice. Řada lidí bude mít jednodušší spojení. Prostory budou komornější, posluchači i přednášející si ale určitě zvyknou. Zprvu jsem usiloval o to, abychom mohli zůstat na naší staré adrese nadále, ale neočekávám, že bychom si na nové prostory nezvykli. Tímto chci poděkovat i současnému vedení radnice, které je nesmírně vstřícné, aby náš problém vyřešilo. Jak sami říkají: hlavně k naší spokojenosti. Ale ono to není jen k naší spokojenosti, ale ku prospěchu městské části Praha 3. Svoji činnost nevykonáváme, jen abychom měli nějakou zábavu v důchodu. Vždyť bychom mohli být teď někde na pivu, v biografu, v divadle, ale my raději jdeme do našeho klubu, který se stará o historii naší městské části.

Letos váš spolek oslavil kulatých 50 let své existence. Vzpomenete si na jeho začátky?

Schütz: Nejenom že máme výročí působení naší činnosti na Praze 3, ale i naší tiskoviny Žižkovské listy! První číslo vyšlo v prosinci 1998, čili vychází již přes dvacet let. Je to ale úplně jiný zpravodaj, který chodil lidem do poštovní schránky.

Kallista: Když vyšlo první číslo zmiňovaných „druhých“ Žižkovských listů, bylo nám jen oznámeno, že název mají již zaregistrovaný, přitom ten náš byl zde dřív! Ani se s námi o tom nebavili. My jsme jim na to

řekli, že svoje Žižkovské listy kvůli nim měnit nebudeme. Nechci rozebírat, čím to byla aktivita, naštěstí jsme to ale přežili.

Schütz: Spolek byl založen roku 1970, předtím fungoval při OKD Praha 3 jako vlastivědný kroužek. 10. března roku 1970 byla svolána ustavující schůze, kde byl zvolen výbor a dáno jméno spolku Klub přátel Žižkova. Jeho poslání se za ta léta nezměnilo: zachytit vzpomínky žižkovských rodáků a pamětníků a zachytit život na starém Žižkově.

Můžete váš interní časopis, Žižkovské listy, blíže představit? Čtenář by si ho mohl splést s periodikem podobného názvu, které vydává vydavatelství Viktoria Newspaper a.s., nicméně vaše listy jsou tu již od roku 1998...

Kallista: První číslo vyšlo ještě pod názvem Zpravodaj, byly to jen sepnuté listy A4 z rozmnožovacího stroje. Ale tehdejší články mají rozhodně svoji historickou hodnotu. Číslo jako Stručná historie Žižkova nebo Počátky Města Žižkov jsou velice zajímavá, můžu i doporučit např. Strom v Seifertově ulici, v němž se dočtete o Žižkovákovi Josefu Veselém, který po návratu z války a Legií založil roku 1925 obchod s cukrovinkami, v němž prodával až do roku 1949. Témat máme spoustu. Časopis nyní vychází na šestnácti stránkách dvakrát až třikrát do roka.

Schütz: Naše články vycházely i v Radničních novinách. Bylo by dobré, kdybychom mohli opět navázat na naši dřívější spolupráci, nemyslím jen naklepat nějaký článek. Máme mnoho příběhů o Žižkovácích a zaniklých místech, o nichž by se stálo s ostatními podělit. Třeba o hrdinství Aloise Studničky, o biografu pod širým nebem, která shořel, olšanském zámečku rytíře Josefa Jana z Neuberka, jenž stával na Vrchu sv. Kříže, ale byl po roce 1918 zbourán. Jdeme ale i víc do hloubky. Paní doktorka Svejková pátrala např. po primátorovi Starého Města pražského Jiřím Janem z Riesenberka.

Svejková: Hezká historka je o panu Kerblovi. Bydlel na rohu Havlíčkova náměstí, kde všechno pozoroval a popisoval. Sepsal svoje vzpomínky na Žižkov, kdy ještě ulice Prokopova nebyla prokopaná, stával ještě mlýn Bezovka s průtočným rybníkem, kam lidé chodili za hradby města na výlety. Mlýn fungoval jako restaurace a konaly se zde plesy a lidové zábavy. Byl odstraněn v roce 1936. Stál pod zmiňovaným zámečkem.

Schütz: Bezovka vlastně nebyla do 70. let minulého století zastavěna, až poté se vystavěly paneláky.

Pamatujete si na asanaci starého Žižkova?

Schütz: Moje přesvědčení nekoresponduje s obecním míněním, které říká, že to byl kulturní barbarismus. Kdyby domy zůstaly stát, myslím, že by to byl problém, protože byly opravdu v dezolátním stavu. Na asanaci je nejhorší, že Žižkov kvůli ní přišel o svoje původní obyvatele a kolorit. Žižkov totiž nežil jen hospodami, jako je tomu dnes. Obyvatelé domů měli svůj vlastní způsob života. Byla to jedna velká rodina.

Kallista: Na druhou stranu již dávno neplatí, že je Žižkov zanedbaná čtvrť. Spousta ulic se radikálně změnila. Málokdy narazíte na barák, kde jsou zatlučená okna, je obklopený lešením, vchod do obchodu zdobí zatažená zrezivělá roleta. Tak vypadal v 60., 70., 80. a ještě i v 90. letech. To už se ale začaly fasády opravovat, vznikaly kavárničky... Naše čtvrť na tom vůbec není špatně. Ulice se neustále mění k lepšímu.

Je stále co objevovat v historii Žižkova?

Kallista: Občas mě trápí myšlenka, jestli jsme po 50 letech existence schopni říct něco nového. Spolek se nezabývá jen historií, snažíme se ji uchovat pro příští generace. Žijeme z nashromážděných fotografií, podle nichž se pokoušíme Žižkov systematicky mapovat. Zachycujeme stav domů a ulic. Jednou nastane situace, že v naší práci pak budou pokračovat jiní a rozvíjet ji po svém. Máme také zpracovaný Průvodce Žižkovem, o němž doufám, že jednou vyleze na povrch.

Svejkovská: Bohužel si ale uvědomujeme smutnou skutečnost, že ve spolku nás čím dál víc ubývá. Z původně dvou set členské základny nás zbylo jen dvacet pět.

Kallista: Naším členem se může stát kdokoli. Roční poplatek činí pouhých 125 Kč a může se zapojit do naší činnosti, zúčastnit se přednášek, které jsou velice pestré na různá témata, od historie až po mezilidské vztahy.

Klub přátel Žižkova je společenství lidí, nejen těch, kteří se na Žižkově narodili, bydlí či bydleli zde, ale zajímají se o historii této části Prahy. Historie Klubu sahá do konce šedesátých let. Koncem roku 1969 se v salonku hotelu Tichý sešlo asi 60 obyvatel Žižkova na besedě s pamětníky dob dávno minulých. Na tomto večeru padnul návrh založit spolek, který se bude zabývat historií Žižkova. 10. března roku 1970 se konala první, zakládající schůze Klubu přátel Žižkova, který si dal za úkol pořádat přednášky a vycházky a také, od dubna 1970 vydávat časopis Zpravodaj KPŽ. Původní Zpravodaj KPŽ byl v roce 1998 přejmenován na Žižkovské Listy. Klub přátel Žižkova je v současné době místní kulturně - společenskou aktivitou, zabývající se historií Prahy 3. Je podporovaný městskou částí jak poskytnutými nebytovými prostorami, tak i finanční podporou provozu a činnosti spolku prostřednictvím grantů. Prostory klubu se nacházejí zatím v ulici Blahoslavově 2/227, v blízké budoucnosti by se měl přestěhovat do Ondříčkovy ulice. Více na zizkov-kpz.webnode.cz.